

בית

מרן

בית מרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל

פרשת ויצא
כ"א כסלו תשפ"א
מפטיירין: ועמי תלואים (הושע יא)

עלון מס' 275

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:21	17:12	17:44
תל אביב	16:17	17:08	17:40
חיפה	16:17	17:08	17:40
באר שבע	16:21	17:12	17:44

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הרה"ג רבי מיכאל עמוס שליט"א
רב שכ' קרית מנחם - והרב ביה"ד הגדול

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות חנוכה

אם יש בחנוכה מצוה בסעודה. זיכוי הרבים בימי החנוכה. מנהג אכילת הסופגניות. חשיבות המנהג. לבטל מנהג שיש בו שמץ איסור. זמן ברכת "על נטילת ידים" של שחרית. לשמור על המנהגים בפיוטים, מנגינות, נוסח התפלה, מבטא. לברך על הדלקת נרות שבת ואחר כך להדליק. חימום סופגניה בשבת. חימום רוב יבש.

מאי חנוכה

א. בגמרא (שבת כא): מאי חנוכה? דתנו רבנן, ב"ה בכסלו יומי דחנוכה תמניא אינון, דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמינים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול - כעין כשרות - ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, סך הכל שלשה לוגין וחצי, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. באותה שנה לא ידעו שיהיה נס וכמה זמן ימשך, עוד יום ועוד יום... - לשנה אחרת - לשנה הבאה - קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל ויהודה. עד כאן דברי הגמרא.

אם יש בחנוכה מצוה בסעודה

ב. מה הפירוש קבעום ועשאוים "ימים טובים", האם כמו שבועות ושמחת תורה? פירש רש"י, לא שאסורים במלאכה, שלא נקבעו אלא לקרות הלל ולומר על הנסים בהודאה. עד כאן לשונו. לפי דברי רש"י יוצא, שאין מצות שמחה בהודאה כמו ביום טוב, וכל מה שנקראים הימים הללו ימים טובים הוא לענין קריאת ההלל ואמירת על הניסים בלבד, וכן שיש בהם מצות נר חנוכה, אבל אין שום סיבה לעשות סעודות בימי חנוכה ולהביא אנשים, כי אינם ככל יום טוב. וכן כתב מהר"ם מרוטנבורג (סי' תרה) כשיטת רש"י. וכן כתבו המרדכי (פרק מקום שנהגו ס' תרה) והתשב"ץ (סי' קע) והטור (סימן תרע), וכן פסק מרן השלחן ערוך (סעיף ב): ריבוי הסעודות שמרבים בהם הם סעודות הרשות, שלא קבעום למשתה ושמחה. כנראה כבר בזמנו של מרן היו אנשים שניצלו את ההזדמנות להנגב בסעודות בחנוכה... ולכן הבהיר מרן שהם סעודות הרשות. בא הרמ"א והרמ"ב א' בתנוכה דוקא, שבלאו הכי מהר"א מפראג - שיש קצת מצוה בריבוי הסעודות, משום שבאותם הימים היה חנוכה המזוה, מוזכב חדש בציון תכין'.

שירות ותשבחות

ג. המשך הרמ"א וכתב בשם ספר המנהגים: ונהגים לומר זמירות ושבתות בסעודות שמרבים בהם, ואז הוי סעודת מצוה. כשאומרים זמירות ותשבחות לקדוש ברוך הוא, ושרים "תורת ה' תמימה"... אז הן נחשבות לסעודת מצוה, כונת הרמ"א בתנוכה דוקא, שבלאו הכי יש אומרים שהיא סעודת מצוה. כעין זה כתב המהרש"ל (ים של

שלמה ב"ק פ"ז אות לו) לענין סעודת חנוכה הבית, שיאמר בה דברי תורה ותחשב סעודת מצוה! אבל הימים הללו מצד עצמם לא נקבעו למשתה ושמחה, ולכן יכול לעבור על האדם כל שמונת ימי החנוכה - חוץ משבת - שלא אכל בהם פת.

ההבדל בין חנוכה לפורים

ד. את חג הפורים קבעו ליום משתה ושמחה, ולכן יש מצוה לכתחילה לסעוד בו בבת, אבל מן הדין השמחה היא באכילת בשר ושתיית יין, כמבואר בשו"ת יחזה דעת (ח"א סימן פט). אבל בחנוכה אין מצוה בסעודה, מה ההבדל? יש לכך כמה הסברים. הלבוש (סימן תרע) - היה לפני למעלה מ-400 שנה - כתב, שבימי אחשורוש הגזירה היתה על הגופות, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד" (אסתר ג, יג), לכן תיקנו כפורים לשמח בגוף, לאכול בשר ולשתות יין. מה שאין כן בזמן מלכות יוון, הגזירה לא היתה על הגוף, המתיוונים שהיו משתפי פעולה עם היוונים לא הרגו אותם, אלא על הנשמה, הם רצו להרוג רק את שומרי התורה והמצוות ששמרו שבת חדש ומילה, וכיון שהגזירה היתה על הרוח לא תיקנו סעודה. כעין זה כתב הבית חדש (סימן תרע) - היה גם כן לפני כ-400 שנה - שבפורים עיקר הגזירה היתה לפי שנהגו מסעודתו של אותו רשע (מגילה יב), ועל כן נגזר עליהם "להשמיד להרוג ולאבד" את הגוף שנהגו מאותם אכילה ושתייה אסורים, ולכן עשו תשובה ועינו נפשם וצמו שלושה ימים, לכפר על העוון שהגוף עשה, ומאותו רגע הקדוש ברוך ביטל את הגזירה, ולפיכך קבעום למשתה ושמחה, לזכור את עיקר הנס. אבל בחנוכה עוונם היה שהתירשלו בעבודת הקרבנות, ולכן גזר עליהם אותו רשע לבטל את התמיד, כמובא בבב"תא (אוצר מדרשים איינשטיין עמ' 193 ד"ה דור), וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה, הושיעם ה' על ידי הכניס עובדי העבודה בבית ה', ולפיכך לא קבעום אלא להלל ולהודות שהיא העבודה שלב.

גדול המחטיאו

ה. הטורי זהב (סי' תרע סק"ג) העיר על טעמו של הלבוש הנ"ל, נכון שבחנוכה הגזירה לא היתה על הגוף, אבל הרי כתב רש"י (דברים כג, ט) שגדול המחטיאו יותר מן ההורגו, היוונים באו ורצו להעביר את עם ישראל על דתם, "לשחם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך", ביטלו מהם את התורה שהמאור שבה מחזירים למוטב (איכה רבה פתיחתא 1 מהרש"ל היה בפולין לפני כ-500 שנה, אם הוא היה בארץ ישראל היה אומר שהיא סעודת מצוה גם מצד מצות ישוב ארץ ישראל.

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמת
חיים נח בן תמר
לכל המטובין שבות עלון "בית מרן" יוקדש עבורו להצלתה ולמאמץ שליטה או להחזיר לעילוי נשמת
חייגו: *5290

קו הלימות 'בית מרן'
עם מיטב השלוחות
שאלות בהלכה, שיעורי תורה, שלוחות מרתקות
לנשים ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: *5293
תוכן העניינים:

- עמ' 1-4 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5 פרשת ויצא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5 בעקבות רבותינו**
המקובל רבי נתן סאלם זצוק"ל
- עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 6 כשרות המזון**
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
- עמ' 7 חינוך ילדים**
הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א
- עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

מתי משנים מנהג

י. והנה אמרו בירושלמי (מעשר שני פ"ב ה"ב, בימות פ"ז ה"ג): כל הלכה שהיא רופפת בבית דין ואין אתה יודע מה טיבה, צא וראה היאך הציבור נוהג ונהוג, "פוק חזי מאי עמא דבר". משמע שכאשר ההלכה ברורה, אין ללכת אחר מנהג שנוגד את ההלכה. ובפשוט מה שרבינו מיימן ועוד כמה אחרונים - מהם מהר"ק (בתשובה שרש"ט) ורבי יהודה עייש (במטה יהודה ח"ב ס' תקפב, דל"ו ע"א, ד"ה מלך). ובש"ת בית יהודה תאו"ח סימן ס) - חזיקו את המנהג, מדובר במנהג שהוסק על ידי גדולי הדור, כמו מנגינות בקדיש ובנשמת כל חי, וכן לאכול סופגניות בחנוכה, וכן מנהג האדמו"ר"ם לשחק בסביבון בחנוכה, זהו מנהג ישראל שיש לקיים. ומכל מקום כבר כתבו הרבה פוסקים שאין לקיים מנהג שיש בו שמץ של איסור, כך מפורש בדברי הריטב"א (פסחים נא). בשם הרא"ה, שצריך להתחזק במנהג דוקא כשהוא להחמיר, אבל במנהג להקל לעולם אין חוששים לו, ואפילו היה על פי גדולים שבעולם - רבינו בגדא או תניס או מרוקו - כל שנראה שיש בו צד איסור לחכם בעל הוראה אשר יהיה בימים ההם, שאין לנו אלא שופט שהוא בימינו, ואם הטעות מוכרע, "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'" (משל"כא, ל).

מנהג שיש בו שמץ איסור

יא. הריטב"א שכתב שמנהג שיש בו חשש איסור יש לבטלו, הוא לא יחיד, יש מעל עשרה ראשונים וכן למעלה מחמישים אחרונים שכתבו את הכלל הזה. וכן הוא בתשובות הרי"ב"ש (ס' מד, קכב, שפח, שפט, שצ), שכל שיש במנהג שמץ של איסור, חכם גדול - עם תוקף הלכה - שבעיר משנה את המנהג. לא במריבות וצעקות, אלא בהסברה, על ידי מסידת שיעורים וכתובות תשובות. וכן כתבו רש"י במחזור ויטרי (סימן תקפו ד"ה פרק יד), האור זרוע (הובא בשו"ת מהר"ם מינץ ס' מג), רבינו תם (הובא בש"ג על המרדכי גיטין ס' תמד), המאירי (ר"ה טו: ובספרו מגן אבות ענין כ ד"ה היה), ספר האגודה (סימן א), התשב"ץ (ח"ב סימן נ, ות"ט), הרשב"ש (ס' שפח, תקסב, תרכו), הרדב"ז (ח"ג ס' תרמה, תקפו).

על נטילת ידים

יב. תראו מה כתב הרמב"ם בתשובה (פאר הדור ס' קד), שם דיבר על אלה שנוטלים ידים בבית בבוקר בלי לברך על הנטילה, ואחר כך הולכים לבית הכנסת ומניחים תפלין, ופותחים את הסידור ואומרים "מודה אני", ומברכים "על נטילת ידים" ו"אשר יצר", וממשיכים בברכות השחר. ואומר הרמב"ם, זה מנהג טעות וצריך לבטלו, זו ברכה לבטלה, צריך לברך על הנטילה כשנמצא במטבח אחר הנטילה לפני הניגוב, לא בבית הכנסת עם התפלין. ואומר שם הרמב"ם כלל: אין מנהג בדבר איסור (ר"ה טו). אמנם יש שהליצו בעד מנהג זה, בילקוט יוסף חלק א' (עמ' טו) שיצא בשנת תשמ"ה - אחר כך העתיקו הרבה אחרים - תבאנו בשם מהר"ם חלאווה ורבי דוד בנפיד (פסחים ז:), מהר"ם מורטנבורג - הובא בתשב"ץ (ס' ריז), שכתבו יש מנהג לברך "על נטילת ידים" ו"אשר יצר" בסמיכות אחת לנטילה, בבית הכנסת. ולכן מי שנוהג כך יש לו על מה לסמוך, אבל מה לכתחילה? כתוב בילקוט יוסף בהלכה למעלה (עמ' יד): הנוטל ידיו שחרית יברך קודם הניגוב "על נטילת ידים" כדי שתחשב הברכה עובר לעשייתן, וכדון נטילת ידים שלפני הסעודה.

אין מנהג בדבר איסור

יג. נשים שנהגו לברך על לולב או על סוכה, צריכות לבטל מנהגן, כי על זה נאמר אין מנהג בדבר איסור, שהרי לפי הרמב"ם (פ"ג מהל' ציצית ה"ט, ופ"ו מהל' סוכה ה"ג) ומרן השלחן ערוך (סימן תקפ"ט סעיף ו) אלו ברכות לבטלה, וספק ברכות להקל. הרמב"ם בתשובה (הוצאת פריימן ירושלים תרצ"ד ס' מו) נשאל על מנהג שהיה בזמנו, שכל הצבור היו עומדים בשעת קריאת עשרת הדברות, וכתב נגד מנהג זה, להוציא מלב הצדוקים שיאמרו שיש יתרון לעשרת הדברות משאר פרושיות התורה. וכתב שם בצורה חריפה לא לסמוך על כל מנהג.

"ראיה" לשמר את כל המנהגים

יד. יש סידור בשם "דרכי אבות" והרב המסכים שם - מפני הכבוד לא אומר את שמו - יש בלאנק, וכתב הסכמה, והביא ראיה מגמרא שיש לשמוע למנהגי מרוקו. כאילו נעלם ממרן זצ"ל ובכלל מכל הראשונים שהזכירו גמרא מפורשת. הגמרא בפסחים (קיד): אמרת, מאי שני תבשילין? אמר רב הונא, סילקא וארוזא - סלק ואורז מספיק, לא צריך בשר או קוסא מחשי או יפראק... רבא - אשכנזים אומרים רזקא - הוה מיהדר אסילקא וארוזא, הואיל ונפיק מפומיה דרב הונא. כלומר שרבה היה אומר לאשתו, לכי לימחנה יהודה! ותביאי סלק ואורז, ולא היה מהדר לקנות שני תבשילי בשר וכדומה, הואיל וכך יצא מפיו של רבו רב הונא. הוכיח מכאן הרב המסכים כמה חשוב לשמר את המנהגים, רבא שמר על מנהגו של רב הונא ולכן צריך לשמר את כל מנהגי מרוקו...! כמה סבלן הנייר לסבול דברים כאלו! אני אוהב ומכבד אותך, אבל האמת אהובה יותר. כיצד ניתן ללמוד ממנהגו של רבא לקיים כל מנהג אפילו שיש בו איסור, כמו עמידה בעשרת הדברות או ברכת לולב לנשים? צריך ללמוד תורת החילוק. כאילו כולם לא ידעו את הגמרא הזאת, עד שהוא בא וגילה אותה...

4 אמרתי כמה פעמים, "גדולה שימושה יותר מלימודה" (ברכות ז:), וכינו לראות את הנהגותיו של מרן זצ"ל, וראינו שלא היה נוטל ידיו בבוקר ליד המיטה. קודם כל בגלל שהבגדים נגיבים... דבר שני, אין יברך "על נטילת ידים", הלא הוא צריך לנגיב, מה היה עושה? הולך לשיירותים. מנתלבש, ואחר כך נכנס למטבח ונוטל ידים, ולפני הניגוב מברך. ומרן נהג כדעת הרמב"ם לברך אחר הנטילה קודם הניגוב.

5 בליל הסדר צריכים לאכול שני תבשילין, וזכר לקרבן פסח וזכר לקרבן חגיגה. מרן זצ"ל היה נוהג לשבת אחרי הקידוש, ולחלק לכולם ביצה, והיינו אומרים "זכר לקרבן חגיגה", ומברכים עליה "שהכל" ואחר כך מברכים "נפשות".

אות ב), ואם לא עוסקים בה יודים עד התהום. ואם את מורים שגורו בו רק על הגוף קבעו למשתה ושמחה, כל שכן בחנוכה שהגורה היתה גם על הנשמה?! ויתכן שמחמת כן ספר המנהגים ומהר"א מפראג שהובאו ברמ"א כתבו שיש קצת מצוה בסעודות חנוכה. אולם האליה רבה (ס"ק יד) הביא קושיית הס"ח ותיקן, שמה שאמרו גדולי המחסיא: יותר מן ההורג, הוא כשמחסיאו ברצון, אבל באונס לא. אם פותחים בית ספר כמו "לאיאנס" עם חינוך חילוני, הוא מחטיא את הרבים ברצון, ועל זה נאמר "גדול המחסיאו", אולם היוונים החטיאו באונס, הם אמרו, מי שישמור שבת נהרגו אותו, כמו המעשה עם חנה ושבעת בניה שאירע באתר התקופה, ועל אונס - שאינו חמור כמו ברצון - לא נאמר "גדול המחסיאו", וזה מסתבר.

אנחנו לא מתעלמים

ו. הגאון רבי שלמה קלוגר (בבנין שלמה על הרמב"ם פ"ג מהלכות חנוכה ה"ג) העיר הערה יפה, כל הפוסקים שהזכרנו ומכללם מרן השלחן ערוך, למדו שהסעודות בחנוכה הם סעודות הרשות, אך מדוע התעלמו מלשון הרמב"ם (שם): ומפני זה התקינו חכמים שבאותו הדור שיהיו שמונת הימים האלו שתחילתן מליל חמשה ועשרים בכסלו ימי שמחה והלל. עד כאן. שלא כרש"י שימים אלו נקבעו לאמירת על הניסים והלל בלבד, אלא נקבעו גם לשמחה, מה זה שמחה? סעודות עם בשר ויין [ע' פסחים קט]. והנה, אנחנו לא מתעלמים ומזכירים את דברי הרמב"ם... השנה כמובן בעקבות המצב עושים הכל כפי ההנחיות, אבל בכל השנים היו עושים מסיבות בחנוכה. אני זוכר כשמרן זצ"ל היה בכוחותיו לפני כ-45 שנה, לא היה יום אחד בחנוכה שהיה נשאר בבית, היו ימים שהיה יוצא מחוץ לעיר והיו לו כמה וכמה הופעות, והרבנית היתה מחכה לו עד שיחזור, והיה חוזר בשעה 11 או 12 בלילה, ואז היו מודליקים נר חנוכה. כי להלכה אם יש צורך מצוה או צרכים אחרים מותר לכתחילה לאחר את הדלקת הנרות, האדמו"ר"ם מעבכים את ההדלקה וגם מרן אדמו"ר...

זיכוי הרבים

ז. מרן זצ"ל היה יוצא בכל יום מימי החנוכה כבר מהצהריים, ומנצל את הימים הללו לזכות את הרבים. היה נוסע לצפון ולדרום, עוד לא היה לא היה כביש 6 או כביש 4... הנסיעות היו לוקחות שעות ארוכות, ומרן מסר את נפשו על זיכוי הרבים. ימי החנוכה הם הודמנות, כל אחד ואחד - רבנים ואבכים - ישתדל לזכות את הרבים. השבוע הייתי באיזה מושב, ודיברתי שלושת רבעי שעה, בעיקר בנייני הלכה, גם אגדה אמרתי, אבל לא כל הזמן לדבר אגדה, העיקר הוא ההלכה. היה שם ציבור גדול שעמדו על המדרכה - למעלה ממאה איש - כפי הנחיות. ראיתי את הצימאון שיש להם, ובקשתי מהם שיבואו לשיעורי תורה. אמרו לי: לא בלל המושבים יש אבכים שמוסרים שיעורים, אז מה אתה נותן לנו מוסר לבוא לשיעורי תורה, אין שיעורי תורה! זה מוסר השכל לאבכים, תמיד מרן זצ"ל היה דוחף את האבכים, לכו תזכו את הרבים! בפרט במושבים הקרובים לירושלים, שאדם לא חייב לעבור דירה, יכול לגור בירושלים וללך למסור שיעורים במושבים. אדם צריך להפסיק לזכות את הרבים, לא תחכה שיבואו לבקש ממנו לתת דרשה, אלא הוא יחפש היכן צריכים שיעורי תורה, ובפרט את הסעודות שעושים בחנוכה כדי לנצל לזיכוי הרבים.

מנהג הסופגניות

ח. נוהגים לאכול סופגניות בחנוכה, זכר לנו ס' פ' השמן שנעשה בימי החנוכה, לכן אוכלים סופגניות שמטגנים בשמן. המקור למנהג הוא מדברי רבינו מיימן אבי הרמב"ם (הובא בספר שריד ופליט עמ' 7): אין להקל בשום מנהג ואפילו מנהג קל, ויתחייב כל נכון לו עשות משהו ושמחה? ומאכל, לפרסם הנס שעשה ה' ברוך הוא עמנו באותם הימים. ופשוט המנהג לעשות סופגין בערבי אלספינג, והוא מנהג הקדמונים. עד כאן. וכן הביא בחזון עובדיה (חנוכה עמ' יט). הגאון רבי שלמה זלמן אורבך בספר הליכות שלמה (ח"ב מועדים פ"ז, ארחות הלכה מס' 20) הביא טעם נוסף, שאחר שהיוונים טמאו את המקדש, נכנסו הבית חשמונאי וטהרו אותו, אבל את המזבח לא ידעו כיצד לטהר, ולכן שברו את המזבח ונגזר את אבניו (ע"ז נב). ועשו מזבח חדש וחנכו את המזבח. והיה להם דעה שצריך לעל המזבח שנגזר, לכן מה אנחנו עושים? אוכלים סופגניות ומברכים עליהן אחרונה "מעין שלש" שמזכירים בה "ועל מזבחך", מה שאין בברכת המזון.

מרן החזיר עטרה ליושנה

ט. הזכרנו את דברי רבינו מיימן שאין להקל בשום מנהג, ותקשו, אם כך מדוע מרן זצ"ל עקר כמה מנהגים? הרי הוא הקים עליו רוגזם של כמה אחדים מכמה עדות. אחרי שמרן נפטר, היה רב מרוקאי אחד שעמד בכנס ואמר ברבים: עד עכשיו היינו בשתי גלויות, גלות של הרב עובדיה וגלות של האשכנזים, עכשיו השתחררנו מגלות אחת... עשוי לפומיה! מרן זצ"ל החזיר עטרה ליושנה, ובכוחו כל הספרדים שלנו שלחו את בניהם לשייבות, מרן הקים את הדור! ככה אתה מדבר! ואף גדול מהנוכחים ששמעו את השטויות הללו לא מחה בידו. יש עוד רב אחד שדיבר בג' חשון - יום האזכרה של מרן זצ"ל, ואמר שמרן עקר את ההלכות של הבן איש חי ורבי אברהם הלל, ולכן אנחנו צריכים לעקור את ההלכות של הרב. ככה אתה מדבר ביום האזכרה של מרן! מצד שני אולי אפשר להבין מה מפריע להם, כי הרב כביכול שינה מנהגים. כשהיינו בישיבה קטנה מה למדנו? בן איש חי, ורוב האנשים הלכו אחרי הבן איש חי, ובא מרן זצ"ל החזיר עטרה ליושנה, החזיר את מה שנהגו לפני הבן איש חי, שכולם נהגו כדעת מרן הבית יוסף.

2 כמו שלצערנו כאן במדינת ישראל למעלה ממיליון ילדים יהודים לא יודעים לומר "שמע ישראל", ה' ירחם. אבל ברוך ה' מנגד יש תלמוד תורה ברוך ה', אפילו באילת יש תלמוד תורה ובית ספר חרדי לבנות, והם מצילים נפשות.

3 כנראה הרמב"ם הנ"ל שכתב ימי "שמחה" והלל, הלך בעקבות אביו שכתב שעושים בימים הללו "משחתה ושמחה".

מתי מקיימים מנהג

טו. הפרי חדש (או"ח סימן תצו סעיף ב) הביא דברי הגמרא בראש השנה (סו:): במקום איסורא, כי נהגו שבקינן להו? כלומר, וכי מניחים להם להמשיך במנהגם כאשר יש בו איסור? משמע שמנהג שיש בו איסור יש לבטלו. ומה שאמרו לשמור על מנהגים, הוא בפיוטים, או נוסח התפלה, או במבטא, מבטא תימני שאומרים ג'מלו, או מבטא חסידי או ליטאי, כל אחד מנהג אבותיו בידו, וכן במנגינות, בארצות אשכנז למדו את המנגינות מפרקי החזנות שעשו במנוח, ולפי הדין מותר להעביר את המנגינות מהטומאה לקדושה, וכמו שכתב מרן החיד"א (בברכ"י סימן תקס סק"ו) [א.ה. ראה שו"ת יביע אומר ח"י סימן ז, ויחיה דעת ח"ב סימן ה], וכל שכן בארצות המזרח, שמישהו עשה מחקר ומצא שהעברים לקחו מאיתנו את המקאמים. בכל זה אין שום שמץ של איסור ומצוה לשמר את המנהג.

להקת אחרונים

טז. בילקוט יוסף (שבת א' כרך ב עמ' תקכג) וכן בעין יצחק כללי הפוסקים (ח"ג עמ' תרלו) הבאנו למעלה מחמישים אחרונים שכולם כתבו כפי הכלל שכתבו הראשונים שכל מנהג שיש בו שמץ של איסור יש לבטלו. כך כתבו הגאון רבי ישמעאל הכהן בספרו זרע אמת (ח"ג סי' א) - לפני כ-250 שנה, האור החיים הקדוש (בפרי תואר יו"ד סימן לט) שהרב אלבו שליט"א מגיע לכאן כל שנה ומספר לנו עליו, מתם לדוד פארדו (חאו"ח סימן ז) מחותנו של הרב חיד"א, רבי שלמה לניאדו בבית דינו של שלמה (יו"ד סי' ט), רבי יהודה עיישא (בשו"ת בית יהודה סימן קכד), מרן החיד"א (בשו"ב יו"ד סי' ריד סק"ב), ועוד.

ברכה על נרות שבת לפני ההדלקה

יז. יש אומרים שיש מנהג לברך על הדלקת נרות בערב שבת אחרי ההדלקה. בכל ערב פסח הייתי מגיע למרן זצ"ל, ובני היה מסיים שם מסכת בתענית בכורות, והנה בערב פסח שנת תשע"ג - חצי שנה לפני פטירתו של מרן - נכנסו לחדרו של מרן, והיה בידי איזה ספר - למרות שהיה ראוי להזכיר את שמו, אך מרמזי הכבוד לא אזכיר, כי יש כאלה שונפנעים... ואמרת לי מרן: אבא, תראה, יש בספר הזה סתירה, מצד אחד כותב להחזיק במנהג ולברך אחרי הדלקת הנרות, למרות שהיא היא שהחלו לנהוג כך רק במאה שנים האחרונות בעקבות הברכה שיש לה (ש"ב, פרשת נח אות ח), אבל לפני כן לא היה כך המנהג, וכן מוכח מהמאמר מרדכי (סי' רסג סק"ד) שהיה לפני כ-200 שנה, וכך כתב רבי יחיא צלאח (סידור עין חיים דף קפז ע"ב), אבל בכל זאת אותו מחבר חיזק את דעתו בגלל "שכך המנהג". מצד שני כתב אחרי כמה עמודים שמה שהספרים לא לעשות חדר יחוד הוא מנהג לא טוב, תלמודו מהאשכנזים... כמה נפשך, אתה אוהב מנהגים או לא? מרן כעס, לקח את הספר מידי וזרק אותו על השלחן, ודיבר דברים קשים ביותר, אני לא רוצה לחזור עליהם. וכאמרו, מה שכתוב על כוחו של מנהג זהו כאשר אין בו שום ספק של איסור, אבל לגבי ברכה אחרי ההדלקה, לפי דעת שלושים גאונים וראשונים - הבאנו דבריהם בילקוט יוסף שבת כרך א' חלק ב' (עמ' תרד) קונטרס בן מאה עמודים - שכתבו מפורש שזו ברכה לבטלה. וכך כתבו הרמב"ם (פ"ה מהלכות שבת ה"א), שבלי הלקט (סימן נט) ועוד ועוד. האשכנזים יש להם את המנהג שלהם, אני לא בא לומר להם מה לעשות, בלא הכי לא ישמעו לי... אבל אנחנו שפוסקים כדעת מרן השלחן ערוך יש לנו לברך ואחר כך להדליק. מה עשתה אשתו של הרשב"א? אשתו של הרשב"א? שלושת נשותיו? של מרן הבית יוסף? אם היו נוהגים אחרת היו כותבים: נשותינו מדליקות ואחר כך מברכות. הראשון שכתב להדליק ואחר כך לברך הוא מהר"ו (סימן כט), והעתיק הרמ"א (סימן רסג סעיף ה), וגם את התירוצים שכתבו ליישב מנהגם יש לדחות. אלא מה? לפני ששים שנה כמעט כל הספרים נהגו כמו האשכנזים בגלל שכך פסק הברכה איש חי. וכי לזה יקרא "ככה נהגו"??

רב מהרד"ו

יח. היה רב אחד שדיבר לפני שנים "בקול האמת" ואמר שצריך לברך אחרי ההדלקה, מישהו שאל אותו: הלא מרן אומר שלכל הפחות יש בזה ספק ברכה לבטלה? אמר: לא, זה על פי הסוד! כך כתוב בבן איש חי בפרשת נח. אני שמעתי, קמתי מהכסא ונגשתי לקחת את הספר בן איש חי, הוא ספר חשוב, ספר יסוד, והיה תחת ידי. פתחתי, והתברר ש'לא היו דברים מעולם', הברכה איש חי שם כותב שעל פי הסוד יש טעם בעצימת עיניה באותה שעה וכו'. שוב שאלו אותו שלא כתוב בבן איש חי, אמר: תראה מקובצ"אל... סתם לורות חול בעיני אנשים. אמנם אני לא מקובל... אבל שאלתי כמה מקובלים ואמרו לי שאין דבר כזה על פי הקבלה. ולו יהי אלא ספק, הלא על פי הפשט לדעת ראשונים רבים ומרן שלחן ערוך זו ברכה לבטלה, וכי אתה לא מפחדת? לכן מרן זצ"ל שינה את המנהג שיש בו חשש איסור, בפרט שהוא לא מנהג ותיק אלא מנהג חדש כפי שאמרנו, ולכן צריך לחוש ולברך ולאחר מכן להדליק.

מנהג בעין מנהג הסופגניה

יט. מרן זצ"ל שינה כמה מנהגים, חלק נהגו לא לברך על נר יום טוב, בא מרן (יחיה דעת ח"א סימן כז) ושינה, וכן היו נשים שנהגו לא לברך על סוכה ולולב, ובא מרן (יביע אומר ח"א סי' לט, ח"ה סי' מג, יחיה דעת ח"א סימן סט) ושינה, על מה הוא סמוך? על כל הפוסקים שהוכרזו. המגן אברהם (סימן תרצ ס"ק כב) כתב שלא משנים מנהג ואפילו יש בו צד איסור. ויש מנפנים בדברי המגן אברהם,

6 השבוע הייתי באיזה מוקם, שאל אותי מישהו: מותר לשמוע שירים בערבית? אמרתי: לא, יש שם מילים לא יפות. אמר: אבל מרן זצ"ל היה שומע! אמרתי לו: כשתהיה כמו מרן תשמע גם אתה...
7 נפטרה לו אשתו, ומכיון שאסור להישאר בלי אשה נשא עוד אחת, וגם היא נפטרה, ונשא שלישי.

ובשביל שלא יאמרו: נעלם ממך המגן אברהם, הזכרתי אותו. אבל תראה מה שהעיר שם החתם סופר במקום, שהפרי חדש דחה דברים אלו בראיה ברורה. וכן מבואר מדברי כל הפוסקים שהזכרנו, שאם יש שמץ של איסור, יש לבטל המנהג. והסברא בזה מובנת. וכאמור, במנהג של הסופגניות אין שום שמץ איסור, ועל מנהגים כאלה? כתב רבינו מיימון שאין להקל במנהג. וכעת נראה אופן שגם בסופגניה אפשר להגיע לאיסור.

חימום סופגניה בשבת

כ. בשבת חנוכה רוצים להגיש לאורחים סופגניה חמה, יותר טעים חם... נכון שהריבה מבושלת, אבל כולם יודעים שלהלכה יש בישול אחר בישול בלח (ש"ע סימן שיח סעיף ד), ולכאורה יהיה אסור לשוב ולחמם את הסופגניה על הפלאטה! אלא שכתב הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך (בספר שלמי מועד עמ' רמה) על פי המנחת כהן (בשער ב פ"ב בד"ה התנאי השני) והמהרש"ם (בדעת תורה סימן שיח סט"ו) ועוד אחרונים, שהולכים אחרי הרוב שהוא יבש, לכן הריבה בטלה ברוב, ומותר לחמם סופגניה על הפלאטה. והביאו מרן זצ"ל בחזון עובדיה (חנוכה עמ' יט), ושמו בדבריו, כי ראה בהם סייעתא למה שכתב כבר ביביע אומר ח"י (חאו"ח סי' מב אות ו הלאה).

אם ריבה נחשבת דבר לח

כא. בפרט שיש ספק אם הריבה נחשבת לח או יבש, כעין מה שכתב הגאון רבי משה פיינשטיין באגרות משה (או"ח ח"ד סי' עג אות ה) שדן אם מותר ליתן קטשופ¹⁰ בשבת על בשר רותח הנמצא בכלי שני, האם וכתב יש להחמיר שתי חומרות, לחוש לדעת מהרש"ל (פרק גיד הנשה סימן מד) - הובא להלכה בש"ך (יו"ד סי' צד סק"ל, סי' קה סק"ח) ובמגן אברהם (סי' שיח ס"ק מה) שדבר גוש חם שנחשב ככלי ראשון, ולחוש שיש בישול אחר בישול בדבר לח. והשיב להתייר, כי גדולי הפוסקים סברו שאין בישול אחר בישול בלח, וכן הכרעת הרמ"א (סי' רנג ס"ו סי' שיח ס"ו) כל שלא נצטנן לגמרי¹¹, וגם הרבה פוסקים חולקים על הדין שגוש נחשב ככלי ראשון, ובתוכם הרמ"א (בדרכי משה סי' קה אות ד ובש"ע יו"ד סי' צב ס"ז) - וכפי שהבאנו בילקוט יוסף שבת כרך ג' (עמוד רא) לפני כ-30 שנה - ולכן תרי חומרי לא עבדינן. ועוד שהקטשופ עבה יותר ואינו ככל תבשיל נוזלי. ובנידונו שהריבה של הסופגניה כבר מבושלת, מלבד מה שאמרנו שבוה הולכים אחר הרוב היבש, יש לצרף את הצד שריבה נחשבת דבר עב.

כך פסק מרן זצ"ל

כב. האמת שהיו הרבה דיונים אם בלח מבושלת הולכים אחר הרוב היבש, והיו שאמרו בשם מרן זצ"ל דברים לא מדויקים. אנחה ב"ה היינו עשרות שנים עם מרן, ולא שאלנו אותו בדרך, במדרגות וכדומה, היינו יושבים איתו. הוא היה עובר איתנו על השלחן יוסף - עשרה כרכים הראשונים, השכמת הבוקר, ציצית, תפלין, שבת, שבת, איסור והיתר כרך א', אבלות, סעיף אחר סעיף, סעיף שהיה פשוט לו היה אומר להמשיך, הייתי אומר לו, אבא, תראה במקורות הבאתי אחד שרצה לחלוק עליך ועניתי לו... אמר: אני סומך עליך, תמשיך... כל יום הקציה לי חצי שעה לעבור על הדברים. וכבר אז הבאתי (שם עמ' ריא) את כל התשובה של מרן זצ"ל, שנדפסה לאחר מכן ביביע אומר ח"ז וכתב מפורש שבאופן זה הולכים אחרי הרוב.

חימום הדגים והחמין

כג. כאמור, מותר להוציא סיר דגים מהמקרר ולהתיחו על הפלאטה בשבת, כיון שהרוב הוא יבש - דגים, והמיעוט הוא רוטב, וגם שמו של התבשיל הוא "דגים" ולא "מרק", ולכן הולכים אחרי הרוב. מרן בשלחן ערוך (סימן שיח) לפעמים כתב "רוטב" (סעיף ח), לפעמים "מרק" (סעיף טו, טז), מה ההבדל? במרק יש בישול אחר בישול, אבל ברוטב שהוא מיעוט, כמו החמין שלנו שיש בו בשר ועוף, ותפוחי אדמה ושועיית וחמוס, בדרך כלל הנוזל בו הוא מיעוט, ולכן אם רוצה לאכול ממנו שוב בסעודה שלישית, מותר לחממו בשבת, ואפילו רואים מעט רוטב צף, כי הרוב יבש.

חי משמועות

כד. אל תשמעו למה שמבלבלים אתכם, אני אומר לכם שכך היה הדעת דעתו של מרן זצ"ל במאה אחוז. אבל לא רק כמה ששמעתי ממנו, אלא אדם גם צריך ללמוד את הסוגיא. פעם אחד חיבר ספר, ובא אצלנו לשייבה בקטמון, וביקש ממרן זצ"ל שיתן לו הסכמה. מרן מסתכל על הספר ורואה שכתב: כך אמר לי הרב אלישיב, כך אמר לי הרב ואזנר, כך השיב לי הרב קרליץ, כך השיב לי חכם בן ציון. אמר לו 8 א.ה. וגם המג"א שם כתב: ודוקא מנהג שנת"סד ע"פ ותיקין כמ"ש המרדכי, אבל מנהג שאין לו ראייה מן התורה אינו אלא כטועה בשיקול הדעת (מ"ס פ"ד). עכ"ל.
9 ילד קטן ששכב על הרצפה ומישהו עבר מעליו, יש שאומרים שזה יכול להזיק לו, לכן אומרים לו לתקן ולחזור בחזרה מעל הילד. זה מנהג של נשים. טוב, לא צריך ללול במנהגים, מי יודע מה הטעם של המנהג... אין בזה שום איסור ולכן אין בעיה [א.ה. ראה ילקוט יוסף פורים מהדורת תשע"ג עמ' קמא]. בחור שהתחתן וכעבור יומיים או שלושה ימים חבירו מתחתן, ורוצה לבוא לחתונה שלו לרקוד, יכולים לרקוד בשביל שניהם ולא אומרים "אין עושים מצות חבילות חבילות"... אבל יש שאומרים: לא, זה עין הרע. ולפני כ-50 שנה עשו מזה רעש. מרן זצ"ל מצא פתרון, שהכלה הראשונה תחליף את הסוכת ראש על הכלה השנייה, והחתן יחליף את הכיפה עם החתן השני - כיפה שחורה... וככה יבלבלו העין הרע... כך מרן הרגיע אותם. גם בזה מהדין אין שום בעיה.
10 ההכשר 'העדה החרדית' כתבו שכל המרכיבים עברו תהליך בישול, ולכן מותר לחמם מעט קטשופ עם מאכל יבש. וכנראה הקטשופ שדיבר עליו הרב פיינשטיין אינו מבושל.
11 הרמ"א שהחמיר בצונן לגמרי הוא בתורת חומרא, ולכן הרב פיינשטיין שהוא גאון אשכנזי קרא לזה חומרות בעלמא, אולם לדעת מרן שקיבלנו הוראותיו יש בישול אחר בישול, וזהו דין גמור ולא חומרא בעלמא, ויש בזה חשש דאורייתא.

מין: שהם יחברו ספר! כמה מחברים ספר? תכתוב, תפלפל! מי שילמד את הסוגיא טוב, ולא סתם יחיה משמועות, יראה שכך ההלכה, כל הפוסקים הקדמונים - חוץ מרבינו זלמן (בש"ע שלו סימן שיח סעיף יא) - סוברים שהולכים אחרי הרוב, עני הרב פראנק (הר צבי ח"א ח"א ח"א עמ' רסג). לצערנו הרב, כל מחברי הספרים בדור האחרון כתבו לחלוק, וכתבו שצריך שיהיה יבש לגמרי.

גדולי האחרונים

כה. אבל כל גדולי האחרונים כתבו שהולכים אחר הרוב, מהם המנחת כהן (שער ב סוף פ"ב) - היה לפני כ-370 שנה, הפרי מגדים (סימן רנג א"א סקמ"א, וסימן רנט מש"ז סק"ג) - רבי יוסף תאומים, היה גאון אשכנז לפני כ-300 שנה, זרע אמת (חאו"ח ס" לט) - רבי ישמעאל הכהן, היה לפני כ-250 שנה, מרן החיד"א בברכי יוסף (סימן שיח סק"ו), רבי שבתי וינטורה בספרו נהר שלום (סי' שיח סק"ח) - הכף החיים מרבה להזכירו בר"ת: נה"ש, פתח הדביר (סימן שיח סק"ו) - היה גאון עולם חבר בית הדין של רבי חיים פלאגי באיזמיר לפני כ-150 שנה², שם חדש (דף נח ע"ד), ארץ חיים סתהון (סימן שיח סעיף ח) - היה לפני כ-100 שנה, הגאון המהרש"ם בספרו דעת תורה (סימן שיח סעיף טו), הגאון הרב פראנק בספרו הר צבי (ח"א ח"א ח"א עמ' רסג), האדמו"ר מסוכוטשוב באגלי טל (במלאכת האופה סעיף כו, דף קלא ע"א), הישכיל עבדי (ח"ג ח"א ח"א ס" י אות יב, וח"ד ח"א ח"א ס" טו, וח"ח דף קעח ע"ב). וכן כתב הגאון רבי יצחק חזן בספרו יחזק דעת³ (ח"ב ח"א ח"א ס" כד אות ב). גם רבי אברהם כהן בספר קרית ארבע (עמ' ננו) הביא מה שכתב רבה של עפולה רבי יהודה פטרית ע"ה, להצדיק את מרן זצ"ל (ביחוד ח"ב ס"י מה) שהולכים אחרי הרוב, והרב משאש השיג עליו בזה שצריך שהכל יהיה יבש, כדבריו בספרו תבואות שמש (חאו"ח סימן סו, סוף עמוד קעז והלאה), וכבר ענו על כל קושיות הרב משאש.

טעם חכם בן ציון והרב משאש

כו. כל הנידון התחיל מדברי מרן הבית יוסף בהלכות שהיה (סימן רנג) שהעתיק דברי רבינו ירוחם בשם רבינו יונה, שכל תבשיל שנתבשל כל צרכו מערב שבת, "כל שרובו יבש" אין בו משום בישול אחר בישול ומותר להחזירו. הבעיה שבהלכות בישול (סימן שיח) מרן הבית יוסף חזר להעתיק בצורה אחרת, וכתב "כל שיש בו רוטב" אסור להחזירו, "כל שאין בו רוטב" מותר. למה לא כתב "רוב"? לכאורה סתם את עצמו. ועוד, שספרו של רבינו ירוחם יצא לאור על פ' גרסאות ישנות, וכתבו שם מפורש "כל שיש בו רוטב". באו חכם בן ציון (אור לציון ח"ב פרק ל אות יג) והרב משאש זצ"ל וטענו טענה חזקה, אתם סמכתם על המנחת כהן ושאר גדולי האחרונים שמסכומו על הבית יוסף, והבית יוסף סמך על רבינו ירוחם, וכעת שנתגלה שהגירסא הנכונה ברבינו ירוחם היא "כל שרובו רוטב", נמצא שבבית יוסף שכתב "רובו" יש טעות דפוס, ובנפול היסוד נפל כל הבנין.

דפוסים עתיקים

כז. מי שרואה את הטענה הזו ולא למד ילקוט יוסף עם המקורות, וכן יחזק דעת חלק ב' (ס"ס מה) ויביע אומר חלק ז' הנ"ל, חושב שזו טענה חזקה. האמת שבבית יוסף אין טעות דפוס. לפני כמה 12 כשהייתי מביא למרן את הספרים שלי להגיה, אם היה רואה שהבאתי את הפוסקים שלא כסדר הדורות, היה כועס, מה אתה כותב פתח הדביר לפני ברכי יוסף, מי היה לפני מי? קודם ברכי יוסף, אחר כך פתח הדביר...

13 בסוף ימיו היה חבר בית הדין הגדול וישב יחד עם מרן זצ"ל, ולשם כך מרן נתן את כל כובד משקלו, וביקש מרבי אריה דרעי: אתה חייב לשים אותו בבית הדין הגדול, אני משתעשע שאיתו. מרן זצ"ל הוציא את ספרו "יחזק דעת" אחריו. פעם מישהו בא לסכסך, 'שועלים קטנים מחבלים כרמים'... ראתה מה עשה לך מרן? גם הוא הוציא ספר בשם 'יחזק דעת'! אמר לו הרב חזן: אני מתגאה בכך שמרן לקח את השם של הספר שלי, זה כבוד בשבילי! ידע מיהו מרן.

שנים ביקרתי בגרא עם הגאון רבי רפאל כהן מצפת, והביאו לי שם מתנה "שלחן ערוך הבחור", זהו שלחן ערוך שנדפס עוד בחיי מרן, שנדפס משנת שי"א עד שט"ו, ומודפס שם רק השלחן ערוך בלי הרמ"א, ולכן נקרא "בחור", כמו רווק שהוא לבד... ורואים שם הרבה שינויים במילים וכל מיני חידושים. והביאו לי גם חלק מהבית יוסף שנדפס מהדורה שניה בשנת שכ"ב - 13 שנים לפני שמרן השו"ע נפטר בשנת של"ה, ונמצא שם גם סימן רנג, ושם כתוב "כל שרובו רוטב" אסור. יש אחד שחיבר ספר נחלת לוי (ח"א ס"י טו אות ג), ולפני ההדפסה קיבל רשות ממרן זצ"ל ללכת לבית הספרים הלאומי וראה שם שתי הוצאות, דפוס נוציה שנת שכ"ד, ודפוס נוציה שנת אשמ"ח והוא דפוס רביעי לספר טור בית יוסף, ונדפס אחר פטירת מרן, ובשניהם כתוב כגירסת הבית יוסף אשר לפנינו, "כל שרובו רוטב".

סברת הבית יוסף עצמו

כח. אבל יש תשובה יותר חזקה, גם אם נאמר שגרסת רבינו ירוחם "כל שיש בו רוטב" אסור, אומר המנחת כהן שמרן הבית יוסף שלח יד ומדנפשיה ושינה וכתב "כל שרובו רוטב", כי סברתו היא שהולכים אחרי הרוב, כי כאשר הלח הוא מיעוט הרי הוא מצטמק ורע לו, ועוד שאם כן כל החתיכת בשר או תפוח אדמה ספוג בה מעט רוטב ואין לדבר סוף, וכן שזה כפסיק רישיה דלא אכפת ליה. לפי דבריו, כל הקדמונים שהזכרתי צודקים ואף אחד לא טעה. אם היו קוראים את התשובה של מרן זצ"ל טוב, לא היו מגיעים לידי טעות. אתם רואים? הדברים של מרן אמת ויציב ונכון וקיים. לא להיבהל מקושיות⁴. מי שרוצה לראות את הנושא באריכות, כתבנו על כך בילקוט יוסף שבת כרך א' ח"א מהדורת תשע"א סימן רנג (עמ' תקח).

ריבה שמעורב בה מים

כט. הבעיה בסופגניה שיש מעורבים קצת מים מהברז בריבה, כנראה בקורונה הפסידו את הפרנסה ורוצים לחסוך... הרי לא מטגנים את הסופגניה יחד עם הריבה, אלא מוריקים את הריבה אחר הכנת הסופגניה, והנה מגיעה שבת תנוכה, ובעל הבית רוצה להגיש לאורחים סופגניה חמה, יותר טעים חם... אם יחמם עד שהריבה תגיע לחום שהידי סולדת בו, יעבור על איסור בישול, אמנם אין כוונתו לחמם כל כך, כי הסופגניה צצטמק ורע לה, אבל אולי יש לחשוש שזוהי ישיבה אחרת על הפלאטה ויעבור על איסור תורה. ולא שייך להתיר מצד שרובו יבש, כמו קפה עם הל, שההל לא מבושל, אסור לשפוך עליו מים חמים מכלי ראשון, ואין לומר שההל בטל ברוב, זה לא איסור והיתר שיש ענין של ביטול ברוב, סוף סוף המיעוט מתבשל ואסור.

בסיכום

ל. סופגניה רובה יבש, ואולי גם הריבה נחשבת יבש, אבל גם אם נניח שנחשבת לח, הולכים אחרי הרוב, לכן מותר לחמם את הסופגניה בשבת. ואם יש מים מהברז בריבה, יעמוד ליד הפלאטה וישגיח שלא תגיע לחום שהידי סולדת בו, מי מחמם סופגניה בחום כזה? אבל יש חשש שישכח, לכן כדאי שיעמוד וימתין ליד הפלאטה, וביתיים יקח ספר ילקוט יוסף וילמד, ומידי פעם יבדוק, וכשיראה שהסופגניה התחממה קצת ירים אותה מהפלאטה. אבל אם מניח סופגניה עם מים על הפלאטה והיא מגיעה לחום שהידי סולדת בו, עובר על איסור בישול.

14 מרן הבית יוסף שלח את הרמ"ע - רבי מנחם עזריה מאפא: לך בבקשה לבתי הדפוס באיטליה ותדפיס לי את הבית יוסף, והוא הדפיס לו. כלומר שמרן בעצמו טיפל בדפוס ובתיקונים ובהגהות הספר. 15 מישהו הביא לי ספר על מנת לקבל הסכמה, והשבת היה לי קצת זמן ועברתי על הספר, וראיתי שהוא מקשה על מרן זצ"ל כמה קושיות, אני מתכנן להשיב לו, מי שרואה את הקושיות שלו יכול לחשוב: יש קושיות על יביע אומר... אבל מקושיא לא מתים, על כל קושיא יש תירוץ.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293* שלווחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

רחל בת מסעודה
רפואת הנפש והגוף

יוכבד בת רחל
רפואת הנפש והגוף

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמות יקירכם חייגו: *5290*

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של "באן מורשת" 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקו חי *93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: אסתר בת רינה - הצלחה בכל, אשר בן יהודית - זיווג גון, דוד בן דינה - פרנסה טובה, דוד בן מירה - תורה ויראת שמים, דינה בת ליליאן - הצלחה בכל, דניאל זהבה בת רונית - רפואה שלמה, הילה בת מרים - זרע קודש בר קיימא, טובה בת שרה - הצלחה, יאיר בן יהודית - זיווג גון, אורה בת פנינה - רפואה שלמה, חנה בת נרקיס - זיווג גון.

"אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" (כח טו).

בזמן שהאדם מתפלל או מקיים מצוה צריך לכוין רק לשם שמים, ולא לשם ריוח עצמי שאולי יצא לו מזה, ואז יהיו מעשיו רצויים ותשרה שכינה במעשי ידיו.

וכך פירש התפארת שלמה: "אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" - היאך ידע האדם אם יש ה' במקום הזה, אם יש השראת השכינה במעשיו? אם "אנכי" לא ידעתי, אם אינו מחשיב את האנוכיות שלו, אלא מבטל את רצונו ועושה הכל לשם שמים.

"ויהי כשמוע לבן את שמע יעקב בן אחותו וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה" (כט ג).

"וירץ לקראתו" - מדוע רץ? סבור היה שיעקב הביא עמו ממון רב, שהרי אליעזר עבד אברהם בא עם עשרה גמלים טעונים ותכשיטי זהב, קל וחומר יעקב שהוא האדון ולא העבד, בודאי בא עם כסף וזהב. אבל לתדהמתו ראה שלא הביא עמו דבר, אמר שמא זהובים הביא ונתנם בחיקו, "ויחבק לו" - להרגיש אם יש מטבעות זהב בחיקו. ראה שגם זה אין לו, אמר שמא מרגליות הביא והחביאם בפיו, "וינשק לו" - לבדוק אם יש מרגליות בפיו. ראה לבן שאין לו כלום, לקח אותו לביתו ושאל אותו: מה זאת? מדוע לא הבאת עמך דבר? "ויספר ללבן את כל הדברים האלה" - את כל הקורות אותו עם אליפז שרדף אחריו להורגו והשיגו, אמר לו יעקב: הלא אני גידלתי אותך ואיך עתה תהרגני? אמר לו אליפז: ומה אעשה לציווי של אבא? אמר לו יעקב: טול מה שבידי והעני חשוב כמת. וכך עשה, נטל את כל ממונו והשאירו ריקם.

ובספר דרך יעקב (להר"י פיסוסי) הביא רמז נאה: "את כל הדברים האלה" ראשי תיבות: אל תתמה כי לא הבאתי דבר, בממון רב יצאתי מבית, השיגיני אליפז לקח הכל.

"ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתי חנם הגידה לי מה משכורתך" (כט טו). מלשון הכתוב משמע שיעקב היה עובדו בחנם, ולבן ביקש לשלם לו על עבודתו, ועל זה אמר "הכי אחי אתה ועבדתי חנם הגידה לי מה משכורתך". ולכאורה קשה, מה פשר הנדיבות הזאת של לבן? מדוע לא רצה שיעבדו בחנם? ופירש האלשיך הקדוש: כשראה יעקב את רחל כתיב (לעיל פסוק יב) "ויגד יעקב

לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא", ושואלת הגמרא (ב"ב קכג.) איך אמר שאחי אביה הוא, והלא בן אחות אביה הוא? אלא, אומרת הגמרא: כשביקש יעקב לשאת את רחל, אמרה לו: אבא רמאי הוא ולא תוכל עליו, הוא ירמה אותך ויתן לך את אחותי הגדולה. אמר לה יעקב: אם רמאי הוא, אחיו אני ברמאות.

וזה הפירוש גם כאן: "הכי אחי אתה" - ברמאות. כשראה לבן שיעקב עובד בחנם המתין לראות מה יבקש בתמורה, ראה שחלפו שלשים יום ועדיין אינו מבקש דבר, אמר בודאי רמאי הוא כמוני, עכשיו אינו מבקש דבר, ובסוף יבקש מחיר יקר פי כמה וכמה ממה שמגיע לו. אמר לו: "הכי אחי אתה" - אחי אתה ברמאות, במרמה לקחת את הבכורה מעשו ועכשיו אתה מנסה לרמות גם אותי, וכי סבור אתה שאאמין לך שאתה עובד בחנם? הלא בודאי ברמאות אתה עושה כן ובסוף תקח ממני פי עשר, לכן "הגידה לי מה משכורתך" - תקבע את המשכורת מראש, שלא תוכל לדרוש יותר.

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
אלמים נושעו!! ידוע מעלת פדיון הנפש
שכוחה להחייב מבני אדם חולי, צרה ויגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש

**"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"**

רבי אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה וזר שליט"א
רב מחלבות שטראוס-ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמוזון נהריה

בעקבות רבותינו הדליקו נר
לעילוי נשמות הצדיק וצדיקת

המקובל רבי נתן סאלם זצוק"ל

ביום רביעי ז' ט' בכסלו חל יום פטירתו של המקובל רבי נתן סאלם (סלים) זצוק"ל, רבנו נולד בשנת ה'תרנ"ו (1896 למניינם) לאביו המקובל רבי אברהם סאלם זצוק"ל, שהיה מרביץ תורה בעיר חלב שבסוריה.

רבנו היה מגדולי המחנכים של ילדי ישראל בירושלים וגם ניהל את תלמוד תורה "מגן דוד" יש לצייץ שבדור של רבנו היה קשה לחנך את ילדי ישראל הן מהצד המצב הכלכלי, והן מצד המצב הרוחני היות וקמו מוסדות שאינם על טהרת הקודש ומשכו אליהם ילדים רבים ולמרות שהיה לרבנו הצעות רבות לשמש כרב בערים שונות רבנו סרב, והעדיף להרביץ תורה בתנוקות של בית רבן.

ביתו של רבנו היה פתוח לרווחה, רבנו דאג לפרנסת האלמנות וללימודי תורה עבור יתומים ובני עניים, ובכך הצליח להצמיח דורות של תינוקות של בית רבן, שרבים מהם צמחו לגדולי תורה.

רבנו ואשתו הרבנית פעלו למען הקמת "בית אבות" עבור זקנים שמטה לחמם נשבר. כ"כ כספי צדקה רבים עברו תחת ידי רבנו והוא עצמו חי בצמצום ובפשטות גדולה וכשפעם נגנב מביתו כספי צדקה רבים, הוא קיבל פסק הפוסט אותו מלשלם ולמרות הפסק החמיר על עצמו ופרע את כל "חובותיו" לצדקה.

נביא כאן סיפורים על גדולתו ומידותיו של רבנו לבני ביתו ועל אהבת התורה ויר"ש שהחזיר בתלמידיו, סיפר רבי דוד עטייה (אב"ד בירושלים) ואחינו של

רבנו: כשקשתה ההליכה של רבנו ולא ידע מה ילד יום. ביקש מרבי דוד עטייה אם אגיע למצב שלא אוכל לתפקד בכוחות עצמי מבקש אני מוכן שתכניס אותי למוסד המטפל בזקנים מתנוונים, העיקר שלא אפול מעמסה על אשתי ובני ואגרום לה לצער ולבני ביטול תורה. כ"כ סיפר אחד מגדולי מרביצי התורה בדורנו שהוא זוכר את רבנו שהיה מלמד אותם בת"ת ופעם אחד היה מופע לילדים באולם הסמוך לת"ת ונוצר אוירה בין התלמידים ללכת וכששמע זאת רבנו כינס את כל התלמידים ואמר להם ברצינות ובחיות: אין איסור מוחלט ללכת למופע אבל מי שילך ידע שהוא מפסיד מלקבל חתיכה מהלשון של 'לוותן' שיהיה בסעודתם של הצדיקים כשיבוא המשיח.

כ"כ כשנסע עם תלמידיו בת"ת לנפוש באזור של ים המלח באמצע הדרך נעצר האטובוס ללא כל סיבה והנהג ניסה להניעו ולא הצליח, כשראה רבנו כך ביקש מכל התלמידים לרדת מהאטובוס ולשים יד על האטובוס ולומר שלוש פעמים את הפסוק "ויהי נועם" וכו' ומיד החל האטובוס לנסוע. יותר ממה שהתלמידים התפעלו מהמופת הם קיבלו חינוך בהמחשה לכל חייהם שהכל יכול להפתר ע"י תפילה.

בערוב ימיו חלה רבנו, וסבל משיתוק חלקי בגופו עד שעלה סערה השמימה בתאריך ט' בכסלו תשל"ו והוא בן 80 בפטירתו ומנוחתו כבוד בהר המנוחות בירושלים.

מתלמידיו של רבנו נמנים: רבי יהודה עדס ורבי אליהו שרם ועוד מרביצי תורה בארץ ישראל וכן בנו רבי אברהם סלים שליט"א ראש ישיבת "מאור התורה" שהייתה הוקמה על שם אביו זצוק"ל. (אורח צדיקים)

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

איזה אדם, וגור המושל של אותו המקום שאף אדם לא ילמד באותו מקום, הדין הוא שמכיוון שזה נחשב למכת מדינה הוא לא יצטרך לשלם למלמד כלום ואפי' שסגר עמו על ימי עבודה.

אבל יש לדחות סברא זו מעיקרא, שהרי יש מחלוקת בראשונים שהובאה ברמ"א חוש"מ שכ"א סעי' א' מה נחשב למכת מדינה האם מכה שכל המדינה סובלת ממנה או מספיק שרוב המדינה סובלת ממנה, שלדעת הרי"ף מכת מדינה דווקא שכל המדינה סובלת מזה או הוא נחשב למכת מדינה, ולפי המרדכי אפי' אם רק רוב המדינה לקו בזה זה נחשב למכת מדינה אבל לכ"ע מכה שרק מיעוט המדינה לקו בה אינה נחשבת למכת מדינה ובדו"ד, כיון שרוב העיר לא התחייבו בבידוד אין זה נחשב למכת מדינה, ואכן יהיה חייב לשלם את הקנס הנ"ל.

להלכה: אותו האיש יהיה חייב לשלם את הקנס שסיכמו ביניהם שהוא סכום של שני לילות, וכך הורה לנו הרה"ג רבי שלמה עמר שליט"א. (חתנו של רבי יעקב שיכני שליט"א) ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית 5293* שלוחה 5

שאלה: אדם שסגר צימר לארבע לילות, ואמר לו בעה"ב שאם הוא יבטל את השכירות יהיה חייב לשלם קנס בסכום של שני לילות, ויום לפני הזמן שקבעו הודיע לבעל הצימר שהוא צריך להיכנס לבידוד ולכן הוא לא יכול לבוא לצימר, האם אותו אדם אכן יתחייב בקנס הנ"ל?

תשובה: נראה לומר שוודאי שיהיה פטור מלשלם, שהרי זה נחשב למכת מדינה, ואפי' שנתנו בעה"ב התנה עמו שאם הוא יבטל אפי' מאונס יהיה חייב לשלם את הקנס הנ"ל, אבל כאן שנחשב למכת מדינה יש לפטור, כמו שכתב מרן השו"ע בחוש"מ סי' שכ"א סעי' א' ע"פ דברי הגמרא בב"מ (ק:) וז"ל הַחֹזֵק אוּ הַמְקַבֵּל שָׁדָה מִחֶבְרֵי, וְהוּא בֵּית הַשְּׁלֶחִין אוּ בֵּית הָאֵילָן, וַיִּבֶשׂ מַעֲיָן בֵּית הַשְּׁלֶחִין וְלֹא פָּסַק הַנֶּהָר הַגָּדוֹל, אֲלֵא אֶפְשָׁר לְהֵבִיא מִפְּנֵי בְּדֵל, אוּ שֶׁנִּקְצַץ הָאֵילָן שֶׁל בֵּית הָאֵילָנוֹת, אֵינּוּ מִנְפָּה לוֹ מִחֶכְרֵוֹ. וְאִם מִפֶּת מְדִינָה הִיא, כְּגוֹן שֶׁיִּבֶשׂ הַנֶּהָר, מִנְפָּה לוֹ מִחֶכְרֵוֹ. עכ"ל והוסיף הרמ"א שה"ה בכל כיוצא בזה שכל מקום של הפסד מדינה מנכה לו משכירותו, והביא את דברי המרדכי שכתב לעניין מלמד שסגר ימי לימוד עם

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרן"

שרץ השורץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל" וכל שאין אתה יודע אם שרץ על הארץ אם לא אסור. נחלקו הפוסקים בעניין תולעים בקמח:

דעה א' - אפילו לא פירש אלא רק רוחש בקמח הקמח נאסר.
דעה ב' - תולעים הנמצאים בתוך הקמח לא נאסרו אך כאשר יצאו מן הקמח לדופן הכלי הקמח נאסר.

דעה ג' - כל עוד שנמצאים בתוך הכלי לא נקרא שפירש ואפילו פרשו לדופן הכלי.

הלכה למעשה - אנו מחמירים ואוסרים הכל, ולכן חייבים לנפות את הקמח בכל מצב. ואף שיש נשים שמנפות כבר 25 שנים ולא מצאו כלום, חייבים לנפות. וצריך לבדוק את הנפה שהיא תהיה כשרה לניפו, היות ויש לא מעט סוגים של נפות ולא כולן כשרות ע"פ ההלכה לניפו הקמח.

ולדין קמח המנופה באריות וואקום או בחנקן (מילוי אוויר) אינו צריך ניפו שני, ואף שיש בודדים שמצאו גם בהם תולעים זה אינו נקרא מיעוט המצוי שחייב בבדיקה, אלא חזקתו בדוק. רק צריך לשים לב שנשאר הוואקום או האוויר. ועיין עוד בכל הנ"ל בספר "הכשרות למעשה" עמוד שכ"א.

**השאלות נלקחו מקו "בית מרן" ניתן להשאיר שאלות
5293* בשלוחה 25***

שאלה: נכנסתי לחנות שוארמה בכשרות טובה וראיתי שאחד העובדים שאינו יהודי מוריד מעל שיפוד השוארמה את הבשר, וקירב את השיפוד לכיוון האש. רצייתי לדעת האם יש בכך איסור כלשהו?

תשובה: דין בישולי גויים אכן מצוי מאוד בימנו וצריך לשים לב לא רק על המאכלים אלא גם על הבישול שלהם

ובנדון שלנו יש כמה צדדים להקל: א. משום שכל עוד ששם הישראל את המאכל במקום שיכול להתבשל ובא גוי וקירב את המאכל יותר כדי שיתבשל התבשיל יותר מהר אין איסור בכך וכן אם הגביה את האש כדי שיתבשל יותר מהר אין איסור. כל עוד והישראל הדליק את האש ושם את המאכל במקום שיכול להתבשל מותר אף שהגוי עשה מעשה שזירז את הבישול.

ב. שהמקום בבעלות של ישראל ההלכה רווחת שבבית הישראל יש להקל בדין בישולי גויים.

ג. גם אם נאמר שהגוי הוריד את הבשר מעל השיפוד, הבשר הפנימי מבושל שלישי בישול. וגם אם לא, נסמוך על הצדדים א' וב' ולכן מותר.

שאלה: ברצוני לדעת האם גם בימינו קמח חייב בניפו? ואם כן האם יש לסמוך על חבילות הקמח שמנופות כבר ע"י החברה?

תשובה: היות ואין איסור בתולעים, אלא אם כן שורץ על הארץ דכתיב: "כל

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

קרטוקונוס

קרטוקונוס היא מחלה תורשתית שפוגעת במבנה הקרנית - החלון הקדמי של העין. כתוצאה מהמחלה, הקרנית דקה מהרגיל ובמקום להיות מעוגלת בצורת כיפה, היא מקבלת מבנה חרוטי (קוני) שאינו אחיד בכל שטחה. מההסבר אפשר להבין את מקור השם של המחלה: קרטו (קרנית) קונוס (חרוט).

כיצד מטפלים בקרטוקונוס? בשלבי המחלה הראשונים ניתן לתקן את עיוות הראייה באמצעות משקפיים או בעזרת עדשות מגע רכות. עם התקדמות המחלה, כאשר הקרנית נעשית דקה יותר, חרוטית יותר וקמירותה לא אחידה, ניתן לתקן את עיוות הראייה באמצעות עדשות מגע קשות נושמות מיוחדות.

האם ניתן לעצור את התקדמות המחלה? כן. באמצעות שיטת טיפול חדשה הנקראת "קשרי צילוב" או "קרוס לינקינג". בשיטה הזאת מחזקים את הקרנית הדקה והחלשה בכך שיוצרים בה צילוב חדש בין סיבי החלבון הנקרא קולגן. הטיפול הזה יעיל במיוחד כאשר הוא נעשה בעת שהקרטוקונוס מופיע או מתחיל להתקדם. את הטיפול עושים במרפאה, ובמהלכו מסירים את שכבת תאי הציפוי של הקרנית (תאי האפיתל), מטפטים טיפות של ריבופלאבין (ויטמין B2) על פני הקרנית ומקרנים אותה באור אולטרסגול. הקרינה מפעילה את

הוויטמין, ובעקבותיה הוא יוצר את תהליך הצילוב בין סיבי הקולגן. בעולם ובארץ הצטבר ניסיון רב בטיפול הזה. התוצאות הראשוניות העולות ממחקרים גדולים שנעשו בכמה מדינות מצביעות על כך שהטיפול הזה מסוגל לעצור או לפחות להאט את הקרטוקונוס. הטיפול הזה מתאים במיוחד לצעירים - בדרך כלל בעשור השני או השלישי לחייהם - אם הוא ניתן זמן קצר לאחר גילוי הקרטוקונוס או כשיש עדות להתקדמותו. הטיפול לא מחזיר את הקרנית למצבה התקין, אבל הוא מייצב אותה ומונע את החמרת הקרטוקונוס. ממחקרים נוספים עולה שטיפול הקרוס לינקינג יכול למנוע את הצורך בהשתלת קרנית ולאפשר למטופלים לראות היטב בעזרת עדשות מגע או משקפיים.

יש פתרון ניתוחי לקרטוקונוס? בשלבי המחלה הראשונים ניתן להשתיל בקרנית טבעות המשטיחות ומייצבות אותה. הפעולה הזאת משיגה שיפור בחדות הראיה ומעכבת לעיתים את התקדמות המחלה.

הטיפול בלייזר מתאים רק לחלק קטן ממקרי הקרטוקונוס. במצבים מתקדמים של המחלה, כאשר מופיעות צלקות בקרנית, וחדות הראייה ירודה, יש להחליף את הקרנית בשתל קרנית מאדם אחר.

להפוך בתפילה לאדם אחר

תארו לכם רופא שאומר לחולה כי הוא צריך ניתוח דחוף להצלתו, והחולה מתחנן ומבקש ממנו: "אנא, אל תעשה לי ניתוח!". אם כן, מדוע אנחנו מתפללים לקב"ה שיבטל מעלינו גזירות, הלא הגזירות שהקב"ה מביא עלינו הן 'ניתוח' שנועד לתקן את נפשנו, הבא לעוררנו ולכוון אותנו?

שימו לב לתשובה נפלאה על כך. כתוב בספר 'העיקרים' כי כשאדם מתפלל לקב"ה אז ממילא הוא נהיה לאיש אחר. התפילה כה משנה את האדם עד שהיא מביאה אותו למציאות אחרת ומהות אחרת, כי היכן שהאדם חושב שם הוא נמצא. עיקר האדם זה לא היכן שגופו נמצא, אלא היכן שחשיבתו מונחת, ואם חשיבתו מרומומת, כמו שהתפילה עומדת ברומו של עולם, אז ממילא האדם הזה השתנה. זה כבר לא אותו אדם. ואם הגזירה נגזרה על ראובן, היא לא נגזרה על שמעון.

כתוב גם בספר הש"ך על התורה, שעל ידי התפילה האדם נהיה אדם אחר. ולפיכך מבאר הוא דבר נפלא. מה הייתה סיבת העקרות אצל רבקה אמנו? כדי שיתפלל עליה יצחק. ומה תעזור תפילתו? התפילה תהפוך אותה לבריה אחרת, לומר שאין זאת בת בתואל שנגזרה עליה עקרות, אלא רבקה אחרת.

אומר 'בעל העיקרים', שזהו משל למלך שגור על כל נתיניו הערלים שדינם למיתה שימולו. ברור שמי שיחוש להצלתו ימהר למול את עצמו וינצל מהגזירה, כי הגזירה נגזרה על הערלים ולא על המולים. מה הנמשל? מי שעומד בתפילה משתנה מהותו, הוא אדם אחר ולא עליו נגזרה הגזירה. אפילו כאשר

חלילה נגזר על האדם גזר דין, איך יוכל לבטלו? כאשר הוא מתרומם בתפילה, הוא מקבל מהות אחרת, ולא עליו נגזרה הגזירה, אלא על מישהו אחר שנמצא בדרגה פחותה ממנו.

כך אומר גם הרב 'בני יששכר' בשם הבעל שם טוב, כי על ידי התפילה נדבק האדם במקום יותר גבוה, ונהפך לאיש אחר, והגם שנגזרה גזירה על אדם מסוים, הנה בהתפללו לשם הויה ברוך הוא, שמהוה את כל ההוויות, הוא נדבק במקום יותר גבוה ומתהווה להויה אחרת, לאדם אחר.

איך אדם מתפלל לקב"ה שישנה את רצונו? אלא כפי שאמרנו לא מדובר בשינוי רצון, אלא בשינוי האדם. על אותה הויה שיש למתפלל כעת לא נגזרה גזירה, אלא על הווייתו הקודמת.

לפיכך כמה אדם צריך להתאמץ בתפילה! כמובן שלא מדובר בתפילה שטחית של מה בכך, אלא בתפילה אמיתית מעומקא דליבא, כאשר האדם באמת מרגיש שהוא מדבר עם הבורא כדבר איש אל רעהו, תפילה שבה הוא מרגיש את הקב"ה ומתעלה, כמו שאמר יעקב אבינו 'ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, והיה ה' לי לאלוקים', שאני ארגיש את הקב"ה כאדוני וכפטרוני.

כשאדם באמת מרגיש כך בתפילה, חש שהוא עולה ומתעלה, אזי הוא עובר למהות אחרת, להויה אחרת, וכך הוא יכול לבטל גזירות שנגזרו עליו, בהיותו אדם אחר, שלא עליו נגזרה הגזירה.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290*

חינוך הילדים

המשך - לא לאיים - שאל אותי אבא: איך נכון וראוי לומר לילד ללכת לישון? אמרתי לו תגיד לו כך: תישן ותקבל במבה. ולא להוסיף. הילד רואה מולו כעת רק דרך אחת: ישנים ומקבלים. זוהי הדרך שבה האבא מעוניין. ואם הילד ישאל: אבא, ואם אני לא אישן? תענה לו: אין לא לישון, אתה ישן ומקבל. ואם הוא ימשיך להקשות: אבא, ואם אני לא אישן, אני אפסיד? תענה לו את אותה תשובה: אין דבר כזה לא לישון, אתה ישן ומקבל. תאמר לו: לילה טוב, ותצא מהחדר.

הערה: אני לא אומר שצריך לתגמל על כל פעולה עם במבות או פרסים. רק שבמקרה הזה, האבא החליט לעשות זאת, וזה דבר לגיטימי, ומותר לתת לילד תמריצים מדי פעם.

אחרי תגובה כזו הילד רואה מולו אפשרות אחת - לישון ולקבל במבה, וכך צריך לדבר אל הילד.

לפנינו דוגמא לאיום שמכניס את הילד לחרדות - דודי לא רוצה לאכול את ארוחת הערב. הוא יושב ליד השולחן ומקשקש עם המזלג בצלחת ולא אוכל. אמרה לו אמא: אתה אוכל או לא? שוב אותה טעות, מה זה - 'או לא'?

דודי משך בכתפיו, ואמא אמרה לו: אם לא תאכל יבוא כלב גדול... כל הלילה היו לדודי נדודי שינה מהפחד שאולי יבוא כלב גדול. דוגמא אחרת לאמא שרוצה מאד שבקשתה תתמלא, ולכן היא מאיימת עליו ומלמדת אותו אפילו לשקר.

צביקה ישב ליד השולחן ולא רצה לאכול את ארוחת הצהרים. אחרי הפצרות חוזרות ונשנות של אמא הוא עדיין לא אכל.

אמרה לו אמא: אתה אוכל או לא? שוב אותה טעות שמאפשרת לו לא לאכול. הוא השמיע קולות מוזרים ולא אכל.

אמא אמרה לו: אם לא תאכל אזמין לך משטרה...

צביקה לא התרשם מהאיום ואמר לה: אז תזמיני, אני לא אוכל. היא נגשה לטלפון הרימה את השפופרת ואמרה לו: אני מחייגת.

צביקה אמר: תלחצי 100. אמא עשתה את עצמה מחייגת ואומרת לשוטר: יש כאן ילד שלא רוצה לאכול ארוחת צהרים תגייעי לכאן מיד...

הניחה את השפופרת ואמרה לו: עוד 10 דקות השוטר כאן. עברו 20 דקות והשוטר לא הגיע. שאל צביקה את אמא: איפה השוטר? ... (ילדינו, הרב אבנר קוואס)

השיר והשבח לחי עולמים. למדתי בספר ונושעתי - סיפורי ישועות.

ופשוט שאזכה לישועה שאני צריכה. ואכן כך- בעודי עוסקת בספר התארתתי בשעטו"מ וראיתי במוחש שהישועה הגיעה ע"י השיר והשבח לחי עולמים, ומן השמים נשלחו לי סימנים רבים לכך:

*כשהתחלנו לחפש אולם לחתונה, האולם שעלה בידנו לסגור הוא אולם "שירת ירושלים" שהיה פנוי לאותו תאריך שרצינו. ואם לא די בכך- *שבת החתן יצאה בפרשת בשלח שבה קוראים את שירת הים "או ישיר" וסימן נוסף קיבלתי:

*לחתן קוראים משה כהמשך דברי הפסוק "או ישיר משה" והסימן האחרון שסגר את המעגל:

*בהפטרות של אותו שבוע קוראים את שירת דבורה "ותשר דבורה" ושמי- **דבורה**. ואח"כ ראיתי בדברי קודשם של גדולי ישראל שאכן כל הלומד בספר "השיר והשבח לחי עולמים" זוכה לדברים רבים ובכללם לישועה שצריך.

אמרת והתרפאתי. לפני כשלוש שנים חליתי במחלה הנוראה ל"ע והוצרתי לעבור ניתוח להסרת הגידול ולקבל טיפולים כימותרפיים, כמובן שעלו במחשבתי כל האפשרויות שיכולות לקרות במיוחד לאחר השיחה עם הרופאים שדבריהם הנוראים יכלו לשלול כל תקווה. לאחר חשבון נפש החלטתי להתחזק בעבודת השי"ת, ובמקביל למדתי על: "יסורי אהבה, אני ה' רופאך, תשובה וביאת המשיח והתחלתי להודות לשיר ולשבח לבורא עולם על כל מה שאני עובר. והנה ברוך ה' זכיתי והשי"ת קיבל את השיר והשבח שאמרתי לפני זוכיתי לישועה ונעשה לי נס, והתרפאתי מהמחלה, ועוד אמרו חז"ל כל שעושים לו נס ומודה ומזמר להשי"ת מוסיפין ועושים לו עוד נס כמו שכתוב "נתת ליראך נס להתנוסס" תהלים ס'

אמרת וזכיתי לזיווג. בקשתי מהרב המחבר ברכה לזיווג, אמר לי הרב שאיני זקוקה לברכתו כיון שאני עוסקה בספר "השיר והשבח לחי עולמים"

העלון להצלחתם של: מיכל רינה בת צ'ופרה- זיווג הגון, אלעד יצחק בן משה- זיווג הגון, אמןון בן קלרה- רפואה שלמה, יאיר בן חווה- הצלחה בכל, יחזקאל בן סופי- בריאות נחת מהילדים, מורן בת רחמה- בריאות אינתנה, רפאל בן רבקה- הצלחה בכל, איתי בן חגית- רפואה שלמה, דוד בן ברויה- חזרה בתשובה, יובל שיר איתי- אור בני נעמה- כל הישועות.

השיר והשבח – לחי עולמים

בעזה"ת

יצא לאור הספר. בעזרת ה' יתברך זכינו להוציא לאור את הספר **השיר והשבח לחי עולמים**. המלוקטים: מתורה, נביאים, כתובים וכו', הספר כולו שיר ושבחה, הלל וזמרה, ותודה להשי"ת על הניסים שעשה, שעושה, ושיעשה איתנו. ובתחילת הספר מובא מאמרים ושיחות על הנושאים: יסורי אהבה, "והסירותי מחלה מקרבך", "אני ה' רופאך", תשובה, משיח.

מדברי קודשם של מרנן ורבנן גדולי ומאורי ישראל שליט"א **על הספר**: סדר ע"פ אי"ב משפחה מרן הרב אליהו אבא שאול, האדמו"ר הרב דוד אבוחצירא, המקובל הרב אליהו אביטבול, מרן הרב ראובן אלבו, בית הדין לממונות "הליכות עולם", מרן הרב שמעון בעדני, מרן הרב יצחק טוביה ווייס, מרן הרב אליהו טופיק, מרן הרב יצחק יוסף, מרן הרב יצחק כהן, מרן חכם שלום כהן, מרן הרב דוד לאו, מרן הרב מאיר מזוז, מרן הרב שלמה משה עמאר, מרן הרב שמואל פנחסי, מרן הרב משה צדקה, מרן הרב חיים קנייבסקי. מרן הרב ברוך שרגא.

ואמרו שכל הלומד בספר זה **"יאיר לו ה' אור" ועוד:**

"יעשה לו נס"

"יזכה לישועה"

"יתחזק באמונה"

"חסד יסובבנו"

"יזמר עם
מלך המשיח"

"ידבק
בבורא עולם"

"ירגיש נעימות
השי"ת"

"יעורר ליבו
לעבודת השי"ת"

ועוד אמרו:

"מתוקים כדבש
ונופת צופים"

"הוא ספר חובה
בכל בית יהודי"

"לא היה
כבושם הזה"

חלק מסיפורי הישועות ראה בעמוד קודם

רכישת הספר. בתרומה חד פעמית כ- 100 ש"ח, למרכז חינוכי ברמות ירושלים, בני ציון פעוטון. גנים. תלמוד תורה. ישיבת ישמח משה לצעירים. **בנות ציון** בית יעקב - פעוטון. גנים. בית ספר יסודי. סמינר. תזכו לקבל את הספר "השיר והשבח לחי עולמים". **שותפות בספר.** אם הנכם מעוניינים להיות שותפים בהוצאת הספר ובהפצתו תוכלו לתרום למוסדות הנ"ל תרומה חד פעמית כ- 1000 ש"ח ומעלה, או לחתום על הוראת קבע כ- 100 ש"ח חודשי, לזכותכם ולזכות הנלווים אליכם. וה' יתברך יזכה אתכם במידה כנגד מידה, במידה שפירסמתם השיר והשבח לחי עולמים, כך תזכו לישועה שאתם צריכים ותאמרו גם אתם השיר והשבח לחי עולמים על ישועתכם.

הזמנות ותרומות. ניתן להזמין ולהעביר התרומות ע"ש המוסדות "בני ציון - בנות ציון" באופנים הבאים:

- א. במזכירות המוסדות ברחוב מירסקי 3, רמות ד' ירושלים. מיקוד 91230.
- ב. ע"י מזכירות המוסדות בטלפון 02-5866635 שלוחה 4, בהעברת פרטי כרטיס אשראי.
- ג. ע"י מזכירות המוסדות במייל mercabz.zion@gmail.com.
- ד. להפקיד לחשבון 3769447 בנק דיסקונט/11, סניף 064, גאולה ירושלים.
- ה. להפקיד לחשבון מספר 7-21212-9 בנק הדואר.
- ו. לשלוח לתיבת דואר 23304 רמות ירושלים. *התרומות מוכרות לצורך הוצאת מס.

מוגש בחוקרה,
המתבר

